

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Sectarum æmulatorum vel opinionum sæpen numero reprehensibles
habentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

*Secularia officia vendere, vel emere
turpe est, et perniciosum.*

Officiorum secularium venalitas licet speculatiuē loquendo sit licita (quia venditio & emptio habet materiam vendibilem) ut tamen ad communem humani generis morem contrahitur, turpis ac perniciosa reipu. non parum est, quoniam viri digni reputant indignum ut quod suæ virtuti debetur, pecunia emant, & indigni communiter habent officia, vbi sunt venalia. Tollitur & ratio studiorum bonorum, & virtutum, ex eo quod non nisi pecunia habentur officia. Et oportet ut non virtuosí, sed pecuniosi ibi inueniantur, vbi ut perniciosi honorantur, imò honorant seipso emendo officia honorabilia. Præterea qui prius emit officium, quum non emerit nisi vel lucretur, oportet ut vendant actus officii, & plerunque iustitiæ, & inhumanus sit in gratiis, tanquam ius habeat vendendi, & quæ sunt iustitiæ, & quæ sunt gratiæ, quia prius emit. Testatur magistra rerum experientia, ruinam publicam vbi officia sunt venalia. Et quia actiones humanæ iudicandæ sunt secundum quod in pluribus inuenitur, ideo huiusmodi venalitates ut abominabiles exterminandæ sunt.

*Sectarum æmulatores vel opinio-
num sæpen numero reprehensi-
biles habentur.*

Opinio tripliciter est illicita. Primo ex eo quod voluntaria: nam in omni genere scibilium voluntaria est illicita: quia non eo quod magis placet, sed eo quod rationabilior est, non ex voluntate, sed ratione amplectēda est opinio. Et hinc errant sectarum æmulatores, opiniones suæ sectæ sequentes non ut rationi magis consentaneas, sed quia nati sunt

Dd 4 203

434

Opinione vti.

auct nutriti in secta illius doctrinæ. Secundò ex non relatione ad suam regulam: omnis enim opinio examinanda est ad suam regulam. Et quia in his quæ sunt fidei & morum, regula est sacra scriptura exposita ab Ecclesia catholica, non excusatur aliquis à quantumcunque rationabili opinione in huiusmodi, si suspecta est communis Ecclesiæ seu Apostolicæ sedi. Et hinc damnantur credentes hæreticorum & antiquorum & nouiorum adhærentes doctrinis reprobatis aut suspectis saltem apud sedem Apostolicam. Tertiò, ex modo: dum nimis firmiter inhæretur opinioni: & asseritur ut certum atque indubitatum, quod tamen est intra latitudinem opinabilium. Et hinc sæpe erratur ex nimio affectu ad nostra, & minore quam opus fuerit examine, resolutione ac iudicio, dum prohibita accipiuntur ut demonstrata.

Opinionis usus quandoque licitus, quandoque illicitus.

Opinione vti ut regula operum interiorum & exteriorum, est quandoque licitum, & quandoque illicitum. In credendis quidem illicitum est: nisi submittendo opinionem regulæ superiori, scilicet sanctæ matris Ecclesiæ, & Apostolicæ sedis: quoniam ambiguus aliquid habens regula, qualis est opinio omnis, resoluenda est in regulam certam ne error possit in fide inueniri. In operandis vero nisi tuto rem partem eligendo, non licet opinionem cuiuscunque assumere ut regulam operis: quoniam eoipso quo operatio regulanda committitur opinioni, committitur regulæ ambiguae: quia opinio omnis ambigua est, ut pote cum formidine alterius partis. Et quia presupponitur quod non eligatur tertia pars, consequens est ut operatio committatur regulæ ambiguæ ad casum peccati,